

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1548/15-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13 – příspěvková organizace
Sídlo	Riegrova 1385/13, Předměstí, 746 01 Opava
E-mail právnické osoby	reditel@zstgm.opava.cz
IČ	47 813 300
Identifikátor	600 142 914
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Alešem Moravcem, ředitelem
Zřizovatel	Statutární město Opava Horní náměstí 382/69, 746 26 Opava
Místo inspekční činnosti	Riegrova 1385/13, Předměstí, 746 01 Opava Mírová 492/35, Předměstí, 746 01 Opava Mírová 339/33, Předměstí, 746 01 Opava
Termín inspekční činnosti	1. – 4. prosinec 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, školní družinou a školním klubem podle školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Zřizovatelem Základní školy T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13 – příspěvkové organizace (dále „škola“) je Statutární město Opava. Údaje uvedené v dokumentu osvědčujícím vznik školy (její název a sídlo včetně vymezení předmětu činnosti) a v rozhodnutí MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností.

Sledovaná instituce sdružuje základní školu s kapacitou 930 žáků, školní družinu s kapacitou 210 žáků, školní klub (neuvádí se) a školní jídelnu – výdejnu s kapacitou 630 jídel. Ke dni inspekce se v základní škole vzdělávalo 527 žáků. Naplněnost základní školy činila 56 % z celkové kapacity. V porovnání se školními roky 2013/2014 a 2014/2015 se počet žáků mírně zvýšil. Úplná základní škola má v každém tři paralelní třídy. Významnou profilací školy je péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „ŠVP“). Aktuálně se 93 žáků vzdělávalo formou skupinové integrace ve speciálních třídách (v druhém až osmém ročníku vždy jedna třída), 39 žáků bylo individuálně integrovaných v běžných třídách a dalších 71 žáků bylo ve výuce zohledňováno. Vzdělávání se řídí školním vzdělávacím programem (dále „ŠVP“) s názvem: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Ten umí to a ten zase tohle...“, platným od 31. 8. 2007. Škola dlouhodobě věnuje zvýšenou pozornost environmentální výchově a žákům se zájmem o výtvarné činnosti.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje podle ŠVP pro školní družinu „Sluníčko“ a ŠVP školního klubu. Jejich cílem je vedení žáků k smysluplnému využívání volného času. Školní družina má osm oddělení, její kapacita je dlouhodobě zcela naplněna. Školní družina nabízí v rámci své činnosti zájmové útvary jako vaření, sportovní hry, plavání, keramika, keramický, výtvarný, taneční a pěvecký kroužek, flétna, šikovné ruce. Školní klub nabízí žákům v rámci pravidelné zájmové činnosti volné klubové aktivity a zájmové kroužky keramiku, sportovní hry, dramatiky. Provozní doba je stanovena ráno od 6:00 do 8:00 hodin a odpoledne od 11:30 do 17:00 hodin.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ucelený přehled informací o vzdělávací nabídce, přijímání žáků k základnímu vzdělávání a svých aktivitách poskytuje škola na svých pravidelně aktualizovaných webových stránkách, školních vývěskách, příspěvcích do místního nebo regionálního tisku a prostřednictvím fotogalerií nebo propagačních videoklipů. K prezentaci své činnosti škola dále pořádá dny otevřených dveří a akce pro rodiče i širší veřejnost. Úspěšně se zapojuje do vědomostních, tvořivých a sportovních soutěží, na kterých se podílí také organizačně. Průběžně spolupracuje s okolními mateřskými školami. V programu „Předškolička“ se každoročně zaměřuje se na seznamování dětí s prostředím školy, čímž se podílí na usnadnění jejich přechodu z předškolního do základního vzdělávání. Žákům poskytuje komplexní péči (školní družinu, školní klub, zájmovou činnost, mimoškolní aktivity, školní stravování atd.). Ke vzdělávání přijímá všechny zájemce splňující podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Všechny aktivity školy se opírají o trvalý zájem a podporu ze strany zřizovatele.

Škola působí ve třech místech poskytovaného vzdělávání. Vedení organizace sídlí v budově na ulici Riegrova, kde jsou umístěny třídy pro druhý stupeň, dvě počítačové učebny, školní dílna, tělocvična, asfaltová hrací plocha, výdejna stravy a prostory školního klubu. Součástí areálu je i nově zrekonstruovaný objekt, ve kterém je zařízena výtvarná dílna a moderní učebna přírodovědných předmětů včetně laboratoře. Dvě pracoviště se nachází na ulici Mírová. V nich jsou umístěny třídy prvního stupně, počítačová učebna, jazyková učebna, žákovská kuchyně, školní družina a druhá výdejna stravy. Odborná environmentální učebna

a tematicky velmi pěkně řešená venkovní „Ekozahrada“ slouží k podpoře žádoucích postojů žáků k přírodě a životnímu prostředí. Vnitřní prostory všech budov jsou pečlivě udržovány a vyzdobeny výtvarnými pracemi, výrobky žáků a didaktickými materiály. Odborné a některé kmenové učebny jsou vybaveny interaktivní technikou, učitelé mají pro výuku a vedení dokumentace k dispozici počítače nebo notebooky. Školní družina a školní klub mohou vedle svého vlastního zázemí standardně vybaveného stavebnicemi, hrami, časopisy a jiným materiálem využívat také další prostory školy. Vybavení všech součástí školy je postupně obnovováno a modernizováno tak, aby náležitě podporovalo realizaci ŠVP. Dlouhodobě zřizovatel nevyčlenil potřebné finanční prostředky na nutnou opravu fasády a střech budov.

Pedagogický sbor školy tvořilo ke dni inspekční činnosti čtyřicet osm pedagogických pracovníků, z toho tři asistenti pedagoga a devět vychovatelů. Všichni učitelé, kteří vedle přímé pedagogické činnosti, pro kterou mají odbornou kvalifikaci, vykonávají také další přímou pedagogickou činnost v rámci druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě, pro kterou nemají odbornou kvalifikaci, splňují pro pracovněprávní účely předpoklady stanovené příslušným právním předpisem. Jedná se vesměs o učitele druhého stupně základní školy, kteří vyučují ve třídách se skupinovou integrací žáků se zdravotním postižením a nezískali vzdělání v oblasti speciální pedagogiky. V předchozích letech ovšem všichni absolvovali různé specializační vzdělávací kurzy s tímto zaměřením. Jeden učitel současně působí jako vychovatel ve školním klubu a dvě vychovatelky jako asistentky pedagoga. Asistentky pedagoga a vychovatelé získali pro svou pedagogickou činnost příslušnou odbornou kvalifikaci. Oba výchovní poradci, školní metodici prevence a koordinátoři EVVO absolvovali studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů. Specialistu v oblasti ICT zastává učitelka s odborným vzděláním zaměřeným na výuku příslušného předmětu. Vedení školy trvale vyhodnocuje personální situaci a přijímá opatření k optimalizaci zajištění odborné kvalifikace i využití odborného zaměření jednotlivých pedagogů. Ve škole je zaveden institut uvádějícího učitele, což má pozitivní vliv na bezproblémové začlenění nových pedagogů do chodu organizace. Začlenění nových učitelů s pedagogickou praxí spočívá ve spolupráci s kolegy v rámci předmětové komise a především příslušnými vyučujícími ve stejném ročníku. Dle výsledků z hospitační činnosti se tato činnost školy úspěšně daří. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá dle zpracovaného plánu. V uplynulém období bylo zaměřeno na vzdělávání vedoucích pracovníků, na metodické akce a prohlubování odborných znalostí učitelů v oblasti speciální pedagogiky a psychologie, na vzdělávání učitelů v oblasti ICT a výchovné a preventivní programy. Poznatky získané ze vzdělávacích akcí předávají proškolení vyučující svým kolegům a následně aplikují v procesu výuky.

Ředitel školy splňuje kvalifikační požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Zřizovatel ho v roce 2013 na základě výsledku konkurzního řízení jmenoval do funkce na šestileté období. Zpracoval koncepční dokumenty a stanovil přiměřené strategické vize včetně priorit pro následující období, se kterými se ztotožňuje výrazná většina pedagogických pracovníků. Jednotlivé dílčí cíle jsou postupně naplňovány. Ředitel spolupracuje se školskou radou, pravidelně se zúčastňuje jejího zasedání a umožňuje jí přístup k potřebným informacím a dokumentům školy. Při přijímání dětí a žáků ke vzdělávání vytváří rovné podmínky a dodržuje ustanovení příslušných právních předpisů. V odůvodněných případech rozhoduje o odkladu školní docházky. Účinná komunikace mezi vedením a zaměstnanci probíhá především přes zavedený elektronický systém, využíváním emailových schránek, na společných pracovních poradách nebo při osobním jednání. Řídící a kontrolní pravomoci jsou optimálně delegovány i na nižší články řízení a metodické orgány. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se

k realizovanému vzdělávacímu programu projednává na svých zasedáních pedagogická rada. Ve zpracovaných dokumentech jsou stanoveny podmínky provozu, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání. Vydané řády (školní a vnitřní) všech součástí organizace byly v době inspekční činnosti v souladu s požadavky příslušných právních předpisů. Organizace vzdělávání odpovídá vzdělávacím potřebám a možnostem žáků. Učební plány pro jednotlivé ročníky jsou dodržovány. Rozvrh hodin odpovídá zásadám školní psychohygieny.

Ve výsledcích provedeného dotazníkového šetření pro učitele převažovala celková spokojenost s nastavením školního klimatu. Charakteristická je klidná atmosféra, vzájemná tolerance a spolupráce, převládají přátelské mezilidské vztahy a celkový pocit bezpečí žáků. Dokladem demokratického prostředí je otevřenost školy vůči veřejnosti, vstřícnost jednání pedagogů. Učitelé respektují názory žáků, podporují jejich vyjadřování, jednájí s nimi důstojně a s úctou. Podpora spoluúčasti žáků na činnosti školy je naplňována prostřednictvím aktivně pracující žakovské rady, která se podílí především na organizování tradičních i příležitostných akcí. Způsob řízení školy je stabilní a zajišťuje návaznost vytvořených systémů v oblasti plánovací, kontrolní i hodnotící.

Škola zajišťuje žákům odpovídající vzdělávání podle jejich schopností. Vzhledem k počtu žáků se SVP a nastavenému systému jejich skupinové nebo individuální integrace je nepostradatelná činnost školního poradenského pracoviště. Jeho činnost zabezpečují zkušená speciální pedagožka (současně školní metodik prevence pro první stupeň), oba výchovní poradci a druhý metodik prevence. Tým vede speciální pedagožka, která vyhledává ve spolupráci s třídními učiteli žáky s projevy specifických poruch učení a chování. Věnuje se jim individuálně v nastaveném podpůrném programu a doporučuje jejich vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně nebo speciálně pedagogickém centru. Zodpovědně vede a pravidelně aktualizuje veškerou dokumentaci k žákům se SVP, společně s příslušnou výchovnou poradkyní se podílí na zpracování individuálních vzdělávacích plánů a realizuje osvědčený systém reedukační péče. Vyučující jsou informováni o doporučených postupech při práci s těmito žáky, průběžně sledují jejich úspěšnost při vzdělávání a využívají možnost spolupráce se školním poradenským pracovištěm. Žákům se zdravotním postižením pomáhají tři asistentky pedagoga. Inspekční hospitace potvrdily, že vzdělávání žáků se SVP věnují pedagogové pozornost, umožňují jim osvojit si strategie učení vycházející z jejich individuálních vzdělávacích potřeb a možností. Ve všech třídách integrujících žáky se SVP je podporováno příznivé sociální, emocionální i pracovní klima založené na spolupráci a odpovídajících metodách výuky. Pozornost je věnována také talentovaným a nadaným žákům, kteří reprezentují školu v soutěžích či olympiádách a jsou aktivními účastníky realizovaných projektů. V oblasti práce s nadanými žáky škola v roce 2015 splnila potřebné podmínky, aby získala status „Škola spolupracující s Mensou“.

Kariérní poradenství zabezpečuje pověřená výchovná poradkyně. Pro vycházející žáky organizuje návštěvy úřadu práce a prezentačních akcí blízkých středních škol. Účinnost realizovaného systému podporuje pravidelná spolupráce s rodiči, jejich seznamování s problematikou přechodu ke střednímu vzdělávání i organizaci setkání ze zástupci okolních středních škol tzv. „Malé infomy“.

Systém prevence rizikového chování žáků je dlouhodobě velmi dobře nastaven. Jeho garantem jsou školní metodici prevence, kteří zodpovědně vedou a každoročně aktualizují příslušnou dokumentaci. Cíle preventivního programu jsou součástí celého vzdělávacího procesu a objevují se v konkrétních tématech ve výuce. Pro žáky je připravována řada odpovídajících aktivit formou besed a projektů, často ve spolupráci s externími organizacemi a odborníky na danou problematiku (OSPOD, Policie ČR, Probační a mediační

služba, Věžeňská služba). Případné výchovné problémy škola zvládá včas podchytit. Dle závažnosti je řeší členové školního poradenského pracoviště případně výchovná komise s účastí vedení školy. Účinnost zavedených postupů je založena také na bezodkladné spolupráci se zákonnými zástupci. Kvalitně aplikovaný systém prevence, včasná intervence a erudovaný přístup příslušných pracovníků v rámci spolupráce se všemi pedagogy, žáky a zákonnými zástupci mají zásadní vliv na míru výskytu případů rizikového chování a výchovných obtíží. Převážně slušné chování a zdvořilé vystupování žáků bylo zaznamenáno i přímým pozorováním v hodinách a o přestávkách. Nespecifickou primární prevenci pozitivně ovlivňuje i pestrá nabídka zájmových útvarů, která umožňuje žákům vybrat si vhodnou volnočasovou aktivitu dle svého individuálního zaměření. Ke stmelení nově vytvořených kolektivů v šestém ročníku významně přispívají adaptační kurzy.

Finanční podmínky školy byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za rok 2014 a zdrojů financování v roce 2015 k termínu inspekční činnosti. Škola v roce 2014 hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a rozvojové projekty (80 % z celkových neinvestičních výdajů v hlavní činnosti), příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele (16 % z celkových neinvestičních výdajů v hlavní činnosti), prostředky na projekty spolufinancované z Evropského sociálního fondu (dále „ESF“) a ostatními příjmy (úplata za vzdělávání ve školní družině a školním klubu, dary aj.). Dalším zdrojem byl příjem za pronájem tělocvičen a nápojových automatů v doplňkové činnosti. Hospodaření bylo zakončeno kladným hospodářským výsledkem v hlavní i doplňkové činnosti. Škola obdržela finanční prostředky z rozvojových programů vyhlášených MŠMT v roce 2014 na inkluzivní vzdělávání a vzdělávání žáků se znevýhodněním, podporu výuky vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a v letech 2014 a 2015 na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. Finanční prostředky státního rozpočtu byly využity efektivně a hospodárně v souladu se školními vzdělávacími programy a s účelem, na který byly přiděleny. Budovy, ve kterých probíhá vzdělávání, jsou ve vlastnictví zřizovatele, který je škole předal do správy. Běžnou údržbu škola zajišťovala z příspěvku na provoz. Zřizovatel přidělil finanční prostředky na provoz v dostačující míře.

Škola se úspěšně zapojila do projektové činnosti, která byla přínosem pro realizaci ŠVP a umožnila zabezpečit vyšší kvalitu poskytovaného vzdělávání. Finanční prostředky spolufinancované z ESF získala škola na projekty „Jazykové dovednosti“, „Školní dílny“ a na partnerský projekt „Škola digitálního věku“. Z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko dostala účelovou neinvestiční a investiční dotaci na projekt „Odborná laboratoř“, který byl částečně dotován z vlastních zdrojů. Ze Státního fondu životního prostředí byly hrazeny „Ozdravné pobyty“. Škola je také partnerem v projektu akciové společnosti Ostroj na podporu technického vzdělávání žáků.

Finanční a věcné dary škola využila za účelem vzdělávání žáků.

Škola zajišťuje a provádí úkoly v hodnocení a prevenci rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Seznamuje žáky s riziky a poučuje v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně požární prevence. Provádí dohled nad žáky. Pro zajištění bezpečnosti žáků při akcích pořádaných školou má stanovená pravidla. Pedagogičtí pracovníci jsou vzděláváni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Evidence úrazů žáků je vedena v knize úrazů, která obsahuje povinné údaje. Záznamy o úrazu jsou vyhotovovány na určeném formuláři a jsou zasílány stanoveným orgánům a institucím v požadovaném termínu. Vnitřní a vnější prostory školy pro vzdělávání žáků jsou bezpečné. Problematická je situace z hlediska dopravní obslužnosti, především u školních budov na ulici Mírová, v době začátku a konce vyučování nebo dalších aktivit školy. Vhodná by byla úprava způsobu parkování na úzké frekventované ulici.

Přípravu obědů zajišťuje na základě smlouvy Zařízení školního stravování Opava. Škola vydala vnitřní řád školní jídelny – výdejny, ve kterém vymezila podmínky pro poskytování školního stravování. Pro žáky je zajištěn pitný režim. Jako alternativní nabídka ke zlepšení stravovacích návyků je žákům v rámci programu školy umožněn odběr dotovaného mléka, ovoce a zeleniny.

Materiální vybavení a finanční zdroje jsou dostatečné k zabezpečení školních vzdělávacích programů. Škola využívala rozvojových programů, projektů spolufinancovaných z ESF, účelových dotací a dalších zdrojů k financování potřeb v hlavní činnosti. Velmi dobré personální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích záměrů. Účinně jsou nastaveny systémy prevence rizikového chování a podpora pro žáky se SVP. Škola vytváří optimální a bezpečné prostředí k práci žáků, je jim poskytován prostor pro jejich aktivní učení i k realizaci jejich schopností a zájmů. Podmínky k naplnění ŠVP jsou na očekávané úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Základní škola pracuje podle výše uvedeného ŠVP, jehož hlavním cílem je poskytnout žákům základy všeobecného vzdělání. ŠVP je zpracován promyšleně v návaznosti na reálné podmínky a možnosti školy v oblasti personálního obsazení, materiálního vybavení a finančních možností. Zachovává požadovanou strukturu a je v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem. Škola průběžně vyhodnocuje jeho efektivitu ve výuce jednotlivých ročníků a přijímá potřebná opatření. V rámci provedených aktualizací reagovala rovněž na zavádění nových vzdělávacích oblastí vyhlášených MŠMT. Očekávané výstupy pro konkrétní předměty jsou reálné, srozumitelné a promyšleně rozpracované do jednotlivých ročníků. Umožňují učitelům pracovat s obsahem učiva tak, aby maximálně podněcovali zájem žáků. Disponibilní časová dotace v učebním plánu pro první stupeň podporuje především předměty český jazyk, matematika, anglický jazyk a vlastivěda, na druhém stupni český jazyk, matematika, informatika a vzdělávací oblast Člověk a příroda. Výuka anglického jazyka ve třídách bez skupinové integrace je zavedena od 1. ročníku. Jako další cizí jazyk škola nabízí jazyk německý a ruský. Připravená je také alternativa formou anglické konverzace, kterou si volí převážně žáci se SVP. Rozvoj elementárních čtenářských dovedností úspěšně probíhá metodou splyvavého čtení. Efektivitu vzdělávacího procesu významně podporují celoškolní a třídní tematické projekty, které jsou zaměřeny na rozvoj klíčových kompetencí v oblasti, environmentální výchovy, zdravého životního stylu, komunikace v cizím jazyce, technického vzdělávání, profesní orientace apod. Pravidelné návštěvy knihovny a kulturních představení, veřejná vystoupení žáků, naučné vycházky, besedy a exkurze vhodně zpestřují výuku a posilují motivaci k učení. Pořízená fotodokumentace doplněná komentářem učitelů nebo žáků je zveřejňována na webových stránkách školy a přispívá k veřejné informovanosti o využívaných výukových metodách a průběhu vzdělávání.

Výuka ve všech hospitovaných předmětech probíhala na vysoké úrovni. Učitelé pracovali profesionálně, vyučovací hodiny byly připravené a z didaktického hlediska obsahovaly všechny náležitosti. Pedagogové dobře pracovali s výukovými cíli, vhodně volili metody práce vzhledem k dosažení plánovaných cílů. V navštívených hodinách byly účelně využívány odpovídající učební pomůcky a výukové materiály, případně didaktická technika.

Sledovaná výuka všeobecně vzdělávacích předmětů na prvním stupni byla vždy pečlivě připravená a směřovala k naplnění požadovaných výstupů. Při organizaci výuky byly efektivně využívány frontální výuka a samostatná práce, které byly příležitostně doplňovány

skupinovou práci nebo práci ve dvojicích. Vyučující navazovali na znalosti žáků z předcházejících hodin i praktického života, rozvíjeli jejich logické myšlení a schopnost práce s informacemi. Poskytovali všem žákům příležitost aktivně se zapojit do výuky. Dílčí pokroky podporovali převážně formativním hodnocením. Motivovali žáky zajímavostmi a zkušenostmi ze života. Evidentní byl důraz na všestrannou a otevřenou komunikaci, správnou formulaci otázek, naslouchání i získávání sebedůvěry při vystupování. Vyučující sledovali úroveň pozornosti žáků a udržovali ji střídáním požadavků nebo občasným zařazením pohybových relaxačních chviliek. V závěru hodiny obvykle nechávali prostor pro její stručné shrnutí a zhodnocení, ojediněle se objevovalo sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení. Při plnění zadaných úkolů žáci zodpovědně přistupovali k samostatné práci i činnostem vyžadujícím spolupráci. Jejich vědomosti odpovídaly požadovaným výstupům. Komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku.

Na druhém stupni základní školy byly navštíveny hodiny jazykového, humanitního, přírodovědného i výchovného charakteru. Obsah výuky byl vždy volen vzhledem ke schopnostem a znalostem žáků. Ve sledované výuce vyučující vhodně střídali formy a metody výuky, zařazovali různé aktivizační prvky, výuka byla pestrá. Učitelé vedli žáky ke spolupráci při odvozování a zdůvodňování zvolených postupů, vyžadovali po žácích hledání alternativních způsobů řešení a odvozování vztahů. Průběžně ověřovali kladením motivačních otázek zvládnutí učiva žáky, reagovali na jejich individuální chyby a analyzovali je. Kladli důraz na logické myšlení a přesné vyjadřování. Převažující výukovou formou byla frontální výuka doplněná o samostatnou práci či individuální činnost jednoho, případně více žáků u tabule s dominantní úlohou učitele. V některých předmětech se uplatňovala také komunikativní výuka a problémové učení. Výklad učiva byl doplněn účelně volenými názorně demonstračními metodami. Žáci byli vhodným způsobem motivováni především jasným určením cíle vyučovací hodiny, kladením problémových otázek, navazováním na životní zkušenosti žáků, uváděním příkladů z reálných situací v každodenním životě i formou průběžného hodnocení. Zařazování individuálního zkoušení ve sledované výuce nebylo většinou zaznamenáno, častěji se vyskytovalo krátké písemné opakování. Vyučující žákům dle potřeby pomáhali, všem poskytovali dostatečnou zpětnou vazbu, pouze okrajově však využívali možnosti jejich sebehodnocení a vzájemného hodnocení. Zvolené organizační formy výuky byly účelně využity. Ve třídách se skupinovou integrací žáků se SVP vyučující volili individualizovaný přístup k jednotlivým žákům, zohledňovali míru jejich zdravotního postižení a přizpůsobovali tempo výuky jejich schopnostem.

V hospitované hodině výchovného zaměření (tělesná výchova) byl kladen důraz na osvojování pohybových dovedností a aktivní rozvoj fyzického zdraví. Pozitivně je vnímána skutečnost, že učitelé dbali na zvládnutí pohybových dovedností v souladu s individuálními předpoklady jednotlivců a podporovali jednání v duchu fair play. Žáci dodržovali pravidla zařazených her a soutěží. Pracovní činnosti ve školní dílně podporovaly u žáků rozvoj elementárních dovedností při práci s materiálem, podněcovaly je k tvořivému myšlení a rozvíjely vytrvalost při plnění zadaného úkolu.

Ve škole jsou patrné dobré vztahy mezi učiteli a žáky, toto přátelské klima se odráželo ve všech vyučovacích hodinách, kde panovala příjemná atmosféra a demokratické prostředí. Vztahy mezi žáky a učiteli byly v rovině vzájemného respektu a úcty. Pedagogové vyjadřovali důvěru v dobrý výkon žáků, povzbuzovali je, motivovali a podporovali jejich zdravé sebevědomí. Individuálně přistupovali k žákům přizpůsobením vhodných aktivit s ohledem na jejich speciální vzdělávací potřeby.

Školní družina a školní klub jsou plnohodnotnými součástmi základní školy a zapsaným žákům nabízí množství zajímavých a různorodých aktivit. Tým pedagogů vedený hlavní vychovatelkou se snaží empaticky přistupovat k jednotlivým žákům a prostřednictvím aktivit mimo vyučování u nich rozvíjet nové dovednosti, zkušenosti, znalosti a postoje. V průběhu hospitací se žáci věnovali tvořivým činnostem, odpočinkovým činnostem a hrám podle individuálního výběru. Vychovatelky průběžně organizovaly jejich práci a vedly je k chování na požadované úrovni, patřičné komunikaci a dodržování stanovených pravidel. Důsledně dbaly na dodržování bezpečnostních zásad. V inspekčních vstupech do zájmového vzdělávání byla zaznamenána pozitivní atmosféra a průběžné vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci, toleranci a ohleduplnosti. Školní družina i školní klub jsou důležitým partnerem školy i rodiny a systematicky naplňují koncepci a vize deklarované v realizovaných ŠVP.

Průběh základního vzdělávání směřuje k naplnění výstupů stanovených v ŠVP a je na očekávané úrovni. Činnosti probíhající ve ŠD vhodně doplňují vzdělávací působení školy a poskytují dostatečný prostor pro seberealizaci a rozvoj individuálních zájmů žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola stanovila pravidla, která jsou součástí školního řádu. Průběžné výsledky žáků i celkovou úroveň jejich připravenosti k navazujícímu vzdělávání vyhodnocuje vedení školy v rámci své hospitační a kontrolní činnosti a následně pravidelně projednává individuální a skupinové výsledky vzdělávání v pedagogické radě. Vyučující získávají přehled o znalostech jednotlivých žáků prostřednictvím běžných hodnotících nástrojů, zadáváním vlastních testů a čtvrtletních písemných prací (z českého jazyka a literatury, cizích jazyků a matematiky) i přímým pozorováním. V metodických a předmětových sekcích vyučující srovnávají výsledky žáků jednotlivých paralelních tříd. Škola se zapojila do plošného testování žáků 5. a 9. ročníků základních škol a v loňském školním roce do výběrového šetření žáků 9. ročníků. Pravidelně používá také testy z produkce soukromého subjektu. Výsledky těchto šetření ovlivňuje vysoký podíl žáků se SVP (skupinově i individuálně integrovaných) a potvrdila se očekávání vedení školy. Všechny získané údaje slouží jako podklad pro následnou analýzu a postup v dalším vzdělávání. Studenti Slezské univerzity v Opavě realizovali v prosinci 2014 dotazníkové šetření určené zákonným zástupcům žáků školy ke zjištění jejich názorů na vzdělávání, přenos informací a celkové spokojenosti se školou. Výzkum pro školu dopadl velmi příznivě. Pro vedení školy toto šetření přineslo vhodné podněty pro další zlepšení činnosti. Žáci školy bez problémů zvládají přechod z prvního na druhý stupeň základní školy. Každoročně se sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v přijímacím řízení ve středních školách. V letošním školním roce pokračuje 62 % žáků ve středním vzdělávání v oborech vzdělání s maturitní zkouškou, zbývající absolventi pokračují v oborech vzdělání s výučním listem. Plnit povinnou školní docházku ve víceletém gymnáziu odešlo v minulých dvou letech osm žáků. Z přehledů klasifikace vyplývá, že v uplynulých dvou školních letech z celkového počtu žáků 51,7 % prospělo s vyznamenáním a 0,4 % neprospělo (výsledky po opravných zkouškách). V počtu udělených výchovných opatření převládají pochvaly a jiná ocenění nad kázeňskými opatřeními (poměr 4:1). Od toho se odvíjí hodnocení chování žáků, kdy ve sledovaném období bylo uděleno patnáct snížených stupňů z chování. Na poměrně nízké úrovni se vlivem komplexního přístupu daří udržovat množství neomluvených hodin. Na celkových výsledcích se velice pozitivně odráží zvolená strategie výchovné a vzdělávací práce školy.

Žáci školy jsou úspěšní v okresních kolech předmětových soutěží a olympiád, významných úspěchů dosahují ve výtvarných a recitačních soutěžích i ve sportovních soutěžích (florbal, šachy). Ucelený podrobný přehled je uveden ve výročních zprávách o činnosti školy.

O výsledcích vzdělávání ZŠ informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím žakovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách, individuálně dohodnutých konzultačních schůzkách a při osobních setkáních ve škole. Žáci si v některých předmětech vedou portfolia, která dokumentují jejich pokroky ve vzdělávání.

Škola systematicky a plánovitě vyhodnocuje úroveň výsledků vzdělávání žáků. Řádně sleduje a hodnotí jejich celkovou úspěšnost v realizovaných ŠVP a zodpovědně je připravuje na přechod do vyšších stupňů vzdělávání. Závěry ze všech typů hodnocení ovlivňují další řízení vzdělávacího procesu.

Závěry

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Škola dodržuje zásady a cíle školského zákona, respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělání. Školní vzdělávací programy pro základní a zájmové vzdělávání jsou v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem a ustanovením školského zákona, škola je ve své činnosti naplňuje a dosahuje požadovaných výstupů. Vzdělávací strategie vedení školy i pedagogů umožňují rozvíjení klíčových kompetencí žáků i funkčních gramotností v rozsahu jejich individuálních možností a potřeb. V oblasti hodnocení výsledků vzdělávání škola dodržuje stanovená pravidla, pravidelně sleduje a vyhodnocuje celkovou úspěšnost žáků. Škola vytváří podmínky pro zdravý vývoj žáků, zajišťuje bezpečnost a ochranu jejich zdraví. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně šikany a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Materiální podmínky a finanční zdroje, které měla ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení realizovaných školních vzdělávacích programů.

Silnou stránkou školy je:

- celkové pozitivní vnitřní klima a přátelská atmosféra,
- vedení vzdělávacího procesu, přirozené a efektivní zapojení žáků do vzdělávacích činností,
- činnost školního poradenského pracoviště a podpora vzdělávání žáků se ŠVP,
- nastavený systém prevence rizikového chování,
- široká nabídka zájmových kroužků a volnočasových aktivit v rámci primární nespecifické prevence,
- zaměření školy na rozvoj výtvarných dovedností žáků a environmentální výchovu včetně materiálního zázemí pro tyto oblasti,
- zapojení do projektové činnosti.

Česká školní inspekce doporučuje:

- věnovat větší pozornost zařazování sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení žáků do všech předmětů,

- ve spolupráci se zřizovatelem řešit dopravní situaci před budovami školy a pokračovat na úpravách vnějšího stavu budov.

Od poslední inspekce z ledna 2010 došlo:

- ke změnám ve vedení školy,
- k dovybavení novým nábytkem a moderními učebními pomůckami včetně prostředků ICT,
- k vybudování odborné učebny přírodovědných předmětů,
- k rozšíření způsobu komunikace s rodiči prostřednictvím webových stránek.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Změna zřizovací listiny – Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Základní škola T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13, vydaná zastupitelstvem Statutárního města Opavy, usnesením č. 288/17 ZM 04 ze dne 12. 11. 2004, s účinností od 21. 9. 2004, včetně dodatků č. 1 - 7 a přílohy 1 a 2
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-29298/2015-2, vydané dne 8. 9. 2015, s účinností od 8. 8. 2015
3. Udělení souhlasu se zřízením třídy s upraveným vzdělávacím programem, vydal KÚ MSK č. j. MSK 99743/2014, ze dne 7. 8. 2014
4. Elektronický výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 27. 11. 2015
5. Jmenovací listina ředitele Základní školy T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13 – příspěvkové organizace, vydaná Radou Statutárního města Opavy usnesením č. 2157/62 RM 13, ze dne 27. 5. 2013, s účinností od 1. 8. 2013 do 31. 7. 2019
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Ten umí to a ten zase tohle...“, platný od 31. 8. 2007, včetně Dodatků 1 až 6
7. Školní vzdělávací program školní družiny Sluníčko, platný od 31. 8. 2007
8. Školní vzdělávací program školního klubu, platný od 31. 8. 2007
9. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2014 a 30. 9. 2015
10. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2014 a 30. 9. 2015
11. Koncepce rozvoje školy na období od září 2015 do června 2017, ze dne 1. 9. 2015
12. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2015 – 2017, ze dne 1. 9. 2015
13. Školní řád včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, platný od 30. 8. 2015
14. Vnitřní řád školní družiny, platný od 1. 9. 2015
15. Vnitřní řád školního klubu, platný od 1. 9. 2015
16. Vnitřní řád školní jídelny - výdejny, platný od 1. 9. 2015
17. Organizační řád školy, platný od 1. 8. 2013
18. Řády odborných učeben

19. Hlavní úkoly školy, školní rok 2015/ 2016
20. Organizace školního roku 2015/2016
21. Plán práce školní družiny a školního klubu pro školní rok 2015/2016
22. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2015/ 2016
23. Plán metodického sdružení a předmětových komisí pro školní rok 2015/2016
24. Zápisy ze schůzek metodického sdružení na 1. stupni a předmětových komisí, vedené od školního roku 2014
25. Minimální preventivní program na ZŠ TGM, školní rok 2015/2016
26. Program proti šikanování, ze dne 1. 9. 2015
27. Školní podpůrný program, pro školní rok 2015/2016
28. Plán aktivit speciálního pedagoga, ve školním roce 2015/2016
29. Plán činnosti Žákovské rady, ve školním roce 2015/2016
30. Sociometrické šetření se zákonnými zástupci žáků, z prosince 2014 (provedla Slezská univerzita v Opavě)
31. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2014/2015
32. Třídní knihy, vedené ve školním roce 2015/2016, v elektronické podobě
33. Třídní výkazy, vedené ve školním roce 2015/2016
34. Katalogové listy všech žáků, vedené ve školním roce 2015/2016
35. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2015/2016
36. Přehledy výchovně vzdělávací práce, vedené ve školním roce 2015/2016
37. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2015/2016, k termínu inspekční činnosti
38. Zápisy z jednání školské rady, od 30. 9. 2013, k termínu inspekční činnosti
39. Zápisy z jednání pedagogické rady, od 1. 9. 2015, k termínu inspekční činnosti
40. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ze dne 25. 8. 2015
41. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků školy (doklady o dosaženém vzdělání), vedená ve školním roce 2015/2016, k termínu inspekční činnosti
42. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a požární ochrany
43. Kniha úrazů za školní rok 2015/2016
44. Tabulka č. 1 – Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2014, ze dne 13. 1. 2015
45. Účetní závěrka sestavená ke dni 31. 12. 2014
46. Kniha analytické evidence za rok 2014 a ke konci období 11/2015
47. Přípisy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Výše ukazatelů v oblasti přímých výdajů na vzdělávání a další účelové neinvestiční prostředky na rok 2014 a 2015
48. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2014
49. Seznam žáků k 31. 10. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Mgr. Ivo Vondra v. r.

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Mgr. Jana Franková v. r.

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor

RNDr. Libor Kubica v. r.

Mgr. Richard Vilášek, školní inspektor

Mgr. Richard Vilášek v. r.

Bc. Blanka Benčičová, kontrolní pracovnice

Bc. Blanka Benčičová v. r.

V Opavě 16. 12. 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Aleš Moravec, ředitel školy

Mgr. Aleš Moravec v. r

V Opavě 17. 12. 2015